

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Francfort, André Wechel, 1581](#)[Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IX](#)[Item Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 15 : De Mida](#)

Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 15 : De Mida

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[138\] : De Mida](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre IX

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - IX, 15 : De Mida](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 16 : De Mydas](#) est une transformation de ce document

---

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 15 : De Midas](#) est une traduction de ce document

---

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

Publication Francfort, André Wechel, 1581

Exemplaire Regensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

langue(s) Latin

Paginationp. 1011-1013

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Midas](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

motibus sphaerarum, corporumque caelestium fieri crediderunt. quod autem ad mores pertinet, significabant antiqui, dum sumus in hac miserissima vita omnium laborum ac molestiarum plenissima, fortitudine & prudentia uti oportere, quod omnium humanarum actionum statutus est finis, neque unquam Deus vitis bonis & fortibus solet deesse, cum senem Cadmum & Harmoniam Iupiter post omnes molestias ad Elysijs campos demiserit. At nunc de Mida dicamus.

De Mida. CAP. XV.

FVIT autem Midas Phrygiae Rex Gordiae filius, qui omnium Regum suae tempestatis fuit ditissimus. Fabulantur ad hunc aliquando Silenum Bacchi comitem captivum ob ebrietatem, cum iter facere cum Baccho non potuisset, adductum fuisse: quem ille perhumaniter tractavit. Tum Bacchus ad eum requirendum reversus, cognita Midae liberalitate & humanitate ab incolis eius regionis, ipse etiam hospes ad Midam proficiscitur, a quo perbenigne acceptus illi proposuit ut quidquid optaret, expeteret, quod esset statim voti compos futurus. At Midas pro dementia, quae sollicitat animos mortaliū, summam felicitatem ratus in multis possidendis, expetiuit ut quidquid contingeret continuo aurum fieret: quam fabulam explicavit Ovidius libro undecimo Metamorph. Cum postea cibaria etiam, quibus vesceretur, contacta repente fierent aurea, poenitentia captus est suae petitionis: atque nisi Deus fuisset illi benignus ea molestia subleuando, omnino inedia mori necesse fuisset. Orauit igitur eundem Deum cum satis aptas poenas suae stultitiae dedisset, ut hoc munus auferret. quem aiunt quidam illa de causa inedia mortuum esse: at alij dicunt, quod Bacchus respondit illud futurum, si se in Pactolo flumine lauisset; quare lotus ibi illa molestia liberatus est, ad fluvium ex illo tempore aureis arenis fluere coepit: quod ita testatur Ovidius:

*Rex iussa succedit aqua, vis aurea tinxit
Flumen, & humano de corpore cessit in animum.
Nunc quoque iam veteris percepto semine Vena
Arua rigent auro madidas pallentia glebis.
Ille perosus opes, sylvaque & rura colebat,
Panaeque montanis habitantem semper in antris.*

Eo igitur morbo liberatus Midas cum se rus contulisset, sylvasque semper ferè ab hominum frequentia longinquas incoleret, iudex & ipse & Tmolus mons inter Phœbum & Panam pastorum Deum de arte musica contendentes delectus est. Eius certaminis Tmolus Phœbum victorem, at Midas Panam suo iudicio pronunciauit. quare indignatus Phœbus aures asini Midæ, ut qui de arte musica iudicare non posset, adhibuit, cum rudis homo planè parum iudicio valeret, & tamen iudicare non detrectaret. Id autem ita explicauit Ouidius:

*Pana iubet Tmolus cithara submittere cannas,
Iudicium, sanctique placet sententia montis
Omnibus: arguitur tamen, atque iniusta vocatur
Vniui sermone Mida. Nec Delus aures
Humanas patitur solidas retinere figuram:
Sed trahit in spatium, & illi que albens impleret,
Instabilisque illas facit, & dat posse moueri.
Cetera sunt hominis, partem damnatur in Senam,
Induiturque aures tarde gradientis a sellis.*

Ita verò scitè illas occultabat Midas, ut nemo præter tonsorem rem cognosceret. Sed cum id tonsor tacere non posset, terram effodit, ac foueam ingressus pertenui voce ita submurmurauit: Auriculas asini Midas Rex habet. Tum fossa illa rursus terra repleta discessit, ibique cannas deinde natas esse fabulati sunt, que ita sibilum edentes murmurabant: Auriculas asini Midas Rex habet.

¶ Atque tot de Mida fabulosè fuerunt ab antiquis memorie prodita. Ego sanè crediderim auarissimum & opulentissimum omnium suæ tempestatis fuisse Midam, qui ut multas pecunias cumularèt, cibus etiam parcissimè frueretur, omniaque propè necessaria victui venderet, & in aurum conuerteret. Cum verò aliis in rebus esset planè rudis, neque à beluis eius iudicium differret, fabulati sunt illum aures asini habuisse. Alij contra quòd acerrimè audiret, istud fictum fuisse arbitrantur, quòd asinus illum sensum omnium propè animalium habeat acutissimum. Alij fictum putarunt, quia multos haberet exploratores. Alij dicunt fuisse imprudentissimum & arrogantissimum omnium principum suæ tempestatis, qui cum parum curaret hominum de se maledicta, & cum pessimè audiret à Phrygibus ob malam administrationem, exquisitissimamque

namque auaritiam, cum pecunia esset apud eum omniū controuersiarū iudex aut libido, dictus est asini aures habere: nam solum aurum sibi prae omnibus proposuerat. Alij dicunt, inter quos fuit Callisthenes in nauigatione, & Hecataeus de Hyperboreis, duos colles fuisse in Phrygia, qui aures asini vocarentur, super quibus munitissima oppida condita fuerunt, è quibus latrones complures viatores & peregrinos adoriebantur. His locis cum arma Midas intulisset, ac oppidis per vim potitus fuisset obtruncatis eorum locorum latronibus, dictus est fabulosè aures asini habere. Alij voluerunt illum, quia Liberum patrem fefellisset, in asinum fuisse mutatum, sed cum recuperasset pristinam formam, aures tamen non deposuisse. Alij quia Dionysi asinos ac iumenta iniuriis affecerit, ab irato Deo illi asini aures fuisse iniunctas maluerunt. Alij aures asini datas Midæ à Deo fuisse idcirco putarunt, quia omnes arrogantes damnantur ignorantia: qui enim se scire omnia vel quæ nescit, arbitratur, is parum idoneus efficitur ad scientiam. Quod si quis diligenter hæc animaduertat, id profectò intelliget, antiquos per hæc ad humanitatem & liberalitatem homines adhortari solitos, cum Deus sibi gratissimam esse in hospites benignitatem ostenderit. iidem postea nos à petendis rebus certis a Deo deterruerunt, cum plerunq; perniciosà expetamus: quare quod nobis conferat à Diis poscendum est, illiq; relinquenda rerum omnium optio. Deinde singulorum vires metiri oportere docuerunt, neque iudicanda sunt illa, quæ non rectè nouimus, cum temeratia iudicia Dei vindictam in se irritent. Nam qui per inscitiam aut fraudem alterius opes aut dignitatem alteri adiudicauerit, ille priori domino, cui rapuit, restituere iure æquitatis debet. Quod verò nullum scelus, nullumque iniquum iudicium diu latere potest, declarauit tonsoris sermo silentio proximus: omnia enim turpia in lucem tempus solet proferre. At nunc de Narcisso dicamus.

De Narcisso. CAP. XVI.

NARCISVS autem, quem fabulæ in florem sui nominis mutatum fuisse inquit, dicitur fuisse amnis Cephisi & Nymphæ Liriope filius, vt patet apud Ouid. libro tertio Metamorph.

Prima fide, sociisque rata tentamina sumpsit